

7 Δεκεμβρίου 1941

Η επίθεση στο Πέρλ Χάρμπορ ήταν το αποκορύφωμα της επιδείνωσης των σχέσεων των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας που διήρκεσε επί μία δεκαετία και είχε αχέση με το καθεστώς της Κίνας και την ασφάλεια στη Νοτιοανατολική Ασία. Η επιδείνωση στις σχέσεις της Ιαπωνίας με τις ΗΠΑ άρχισε όταν εξτρεμιστές του Ιαπωνικού στρατού, αψηφώντας την επίσημη κυβερνητική πολιτική, εισεβάλαν και κατέλαβαν τη βορειότερη επαρχία της Κίνας, τη Μαντσουρία. Αγνώντας τις διαμαρτυρίες των ΗΠΑ για την πράξη αυτή, η Ιαπωνία το καλοκαίρι του 1937 επιτέθηκε στην υπόλοιπη Κίνα. Παρόλο που αυτή η επίθεση θορύβησε πολλά κράτη, ούτε οι ΗΠΑ ούτε και κανένα άλλο έθνος που είχε συμφέροντα στην Απω Ανατολή θέλησε να χρησιμοποιήσει βία για να αναχαιτίσει την Ιαπωνική εξάπλωση.

Κατά τα επόμενα 3 χρόνια, ξέσπασε πόλεμος στους Ευρώπη και η Ιαπωνία συμμαχούσε με την Ναζιστική Γερμανία σχηματίζοντας τον Αξονα Τόκιο-Βερολίνου-Ρώμης. Οι ΗΠΑ εξάσκησαν πολιτική και οικονομική πίεση για να επιλύσουν την Σίνο-Ιαπωνική διαμάχη, ενώ η Ιαπωνία θεώρησε αυτά τα μέτρα, ειδικά το εμπάργκο στο πετρέλαιο, σαν απειλή για τη ασφάλεια της. Το καλοκαίρι του 1941 οι δύο χώρες είχαν καταλήξει σε κάποιες από τις οποίες δεν μπορούσαν να υποχωρήσουν χωρίς να πληγεί σημαντικά το εθνικό γόητρο κάθε χώρας. Αν και οι διαπραγματεύσεις ανάμεσα στις

δύο χώρες συνεχίστηκαν, η Ιαπωνία είχε ήδη αποφασίσει να κηρύξει πόλεμο.

Η επίθεση στο Πέρλ Χάρμπορ ήταν μέρος του μεγάλου στρατηγικού σχεδίου της κατάκτησης του Δυτικού Ειρηνικού. Ο αντικειμενικός σκοπός της επίθεσης ήταν να ακινητοποιηθεί ο Στόλος του Ειρηνικού των ΗΠΑ έτσι ώστε να μην μπορούν να παρεμποδίσουν αυτό το σχέδιο εισβολής. Εμπνευστής και αρχιτέκτονας της επίθεσης ήταν ο ναύαρχος Isoroko Yamamoto, αρχηγός του συνδυασμένου Ιαπωνικού Στόλου. Παρόλο που προσωπικά ήταν αντίθετος στον πόλεμο με τις ΗΠΑ, ο Yamamoto ήξερε ότι η μόνη ελπίδα επιτυχίας για την Ιαπωνία ήταν να πετύχει μία γρήγορη και αποφασιστικής σημασίας νίκη. Ήξερε ότι η οικονομική και βιομηχανική δύναμη της Αμερικής - που ήταν ανώτερη της Ιαπωνικής - θα έκλινε την πλάστιγγα υπέρ των ΗΠΑ σε μία διαμάχη που θα παρατεινόταν για πολύ καιρό.

Στις 26 Νοεμβρίου 1941, ο Ιαπωνικός στόλος, που αποτελούνταν από 33 πολεμικά και βοηθητικά πλοία, συμπεριλαμβανομένων και 6 αεροπλανοφόρων αποπλέει από τη βόρειο Ιαπωνία για τα νησιά της Χαβάης και ακολουθεί μία πορεία βόρεια από τις συνήθεις θαλάσσιες γραμμές. Το πρωί της 7 Δεκεμβρίου 1941, τα πλοία φθάνουν στο σημείο από όπου θα εξαπέλυαν την επίθεση, 230 μίλια (425 km) από το Ο'ahu. Στις 6 η.μ. απογειώνεται το πρώτο κύμα καταδιωκτικών, βομβαρδιστικών και торπιλοπλάνων. Το προηγούμενο βράδυ, 10 μίλια (18.5 km) έξω από την είσοδο του Πέρλ Χάρμπορ, είχαν κατελκυστεί από υποβρύχια, πέντε μίνι-υποβρύχια με πλήρωμα δύο ατόμων και δύο торπιλλες το καθένα. Η αποστολή τους ήταν να μουν στο λιμάνι του Πέρλ Χάρμπορ πριν από την αεροπορική επιδρομή, να παραμείνουν σε κατάδυση μέχρι να αρχίσει αυτή και έπειτα να προκαλέσουν όσο το δυνατό περισσότερες καταστροφές.

Στο μεταξύ, τα 130 πλοία του στόλου του Ειρηνικού των ΗΠΑ παρέμεναν στο ήρεμο και γαλήνιο Πέρλ Χάρμπορ. Επτά από τα εννέα θωρηκτά του στόλου ήταν δεμένα κατά μήκος του "Battleship Row" στη νοτιοανατολική ακτή του νησιού Ford. Τα αεροπλάνα του Πολεμικού Ναυτικού ήταν παραταγμένα στις ναυτικές αεροπορικές βάσεις στο Ford Island και στο Kāne'ōhe Bay και στην αεροπορική βάση 'Ewa των πεζοναυτών. Στα στρατιωτικά αεροδρόμια του Hickam, Wheeler και Bellows τα

αεροπλάνα που ανήκαν στο Αμερικανικό Αεροπορικό Σώμα ήταν σταθμευμένα σε ομάδες, για προστασία από πιθανό σαμποτάζ.

Στις 6:40 π.μ. το πλήρωμα του αντιτορπιλικού USS *Ward* εντόπισε τον πύργο ενός από τα μίνι-υποβρύχια που κατευθυνόταν για την είσοδο του λιμανιού του Πέρλ Χάρμπορ. Το *Ward* βύθισε το υποβρύχιο με βόμβες βυθού και κανιοβολισμούς και έπειτα έστειλε με τον ασύρματο την πληροφόρηση στην κεντρική διοίκηση. Πριν από τις 7 π.μ. ο σταθμός ραντάρ στο 'Ōpana Point είδε οτις οθόνες των ραντάρ σήμα που έδειχνε ότι ένα μεγάλο σμήνος αεροπλάνων πλησίαζε από το βορρά. Θεωρήθηκε όμως ότι ήταν αεροπλάνα που είχαν απογειωθεί από το αεροπλανοφόρο *Enterprise* ή ένα σμήνος B-17 που αναμενόταν από τις ΗΠΑ και έτσι δεν έγινε καμμία ενέργεια.

Το πρώτο κύμα των Ιαπωνικών αεροπλάνων έφθασε πάνω από τους στόχους του λίγο μετά τις 7:55 π.μ. Ο επικεφαλής Commander Mitsui Fuchida έστειλε το κωδικοποιημένο μήνυμα "το, το, το" και "τορά τορά τορά" ειδοποιώντας έτσι στο στόλο ότι η επίθεση είχε αρχίσει και ότι είχε επιτευχθεί απόλυτος αιφνιδιασμός.

Περίπου στις 8:10 π.μ. το πλοίο USS *Arizona* ανατινάχθηκε χτυπημένο από μία διατρητική βόμβα 1760 λιβρών (850 κιλών περίπου) που διαπέρασε τη θωράκισή και το κατάστρωμα και προκάλεσε την ανάφλεξη της πρόσθιας αποθήκης πυρομαχικών. Σε λιγότερο από 9 λεπτά βυθίστηκε μαζί με το πλήρωμά του, αποτελούμενο από 1177 άτομα, με ζημιές τέτοιας έκτασης που έκαναν αδύνατη την επισκευή του. Το USS *Oklahoma* χτυπήθηκε από αρκετές торπιλλες αναποδογύρισε παγιδευόμενος έτσι 400 άνδρες. Το USS *California* και το USS *West Virginia* βυθίστηκαν στα αγκυροβόλια τους ενώ το USS *Utah* που είχε μετατραπεί σε εκπαιδευτικό πλοίο, αναποδογύρισε με περισσότερους από 50 άνδρες. Το USS *Maryland*, το USS *Pennsylvania* και το USS *Tennessee* έπαθαν σοβαρές ζημιές. Το USS *Nevada* προσπάθησε να διαφύγει στην ανοιχτή θάλασσα, αλλά δέχθηκε πολλά πλήγματα και το πλήρωμά του το προσάραξε στην ακτή ώστε να μην βυθισθεί στην είσοδο του λιμανιού και το φραξεί.

Σνώ εντεινόταν η επίθεση στο Πέρλ Χάρμπορ, διάφορες άλλες στρατιωτικές εγκαταστάσεις στο Ο'ahu δεχόντουσαν επίσης επιθέσεις. Τα αεροδρόμια Hickam, Wheeler και Bellows, η αεροπορική

βάση πεζοναυτών του 'Ewa, η ναυτική αεροπορική βάση του Kāne'ōhe Bay και οι στρατώνες του Schofield υπέστησαν διαφόρων βαθμών καταστροφές και ζημιές ενώ καταστράφηκαν στο έδαφος εκατοντάδες αεροπλάνα και υπήρχαν εκατοντάδες νεκροί και τραυματίες.

Πέντε περίπου λεπτά αργότερα, τα αμερικανικά αντιαεροπορικά άρχισαν να βάλουν με επιτυχία κατά των αεροπλάνων, παρόλο που πολλά από τα βλήματα δεν είχαν ρυθμισθεί σωστά και έπεσαν στην Χονολουλού όρου οι κάτοικοι τα θεώρησαν Ιαπωνικές βούβες. Μετά από μία προσωρινή της επίθεσης, στις 8:40 π.μ. περίπου ένα δεύτερο κύμα αεροπλάνων συνέχισε την καταστροφή μέσα στο λιμάνι, καταστρέφοντας έτσι το USS *Shaw*, το *Sotoyomo*, μία πλωτή δεξαμενή. Προκάλεσε επίσης σοβαρές ζημιές στο USS *Nevada* και το ανάγκασε να προσαρξεί. Ερίσης επιτέθηκαν στα αεροδρόμια Hickam και Kāne'ōhe προκαλώντας το θάνατο πολλών και ελαττώνοντας την δυνατότητα αντεπίθεσης των Αμερικανών.

Οι πιλότοι του Αμερικανικού Αεροπορικού Σώματος κατάφεραν να απογειώσουν μερικά καταδιωκτικά και κατέρριψαν 12 εχθρικά αεροπλάνα. Στις 10 π.μ. το δεύτερο κύμα αεροπλάνων αποσύρθηκε προς το βορρά και η επίθεση τελείωσε. Οι Ιάπωνες έχασαν συνολικά 29 αεροπλάνα και πέντε μίνι-υποβρύχια, ένα από τα οποία συνελήφθη όταν προσάρξε ανοιχτά του Bellows Field.

Η επίθεση ήταν μία μεγάλη αλλά όχι ολοκληρωτική επιτυχία. Παρόλο που ο αμερικανικός στόλος του Ειρηνικού έπαθε μεγάλες ζημιές, τα αεροπλανοφόρα του, (που δεν ήταν στο λιμάνι την ώρα της επίθεσης) παρέμειναν ανέπαφα και το Πέρλ Χάρμπορ, περιέργως, διατηρήθηκε άθικτο. Τα ναυπηγεία, οι αποθήκες καυσίμων και η βάση των υποβρυχίων υπέστησαν ελάχιστες ζημιές. Το πιο σημαντικό απ' όλα όμως, ήταν πως ο αμερικανικός λαός που ήταν διχασμένος μέχρι τότε για το αν έπρεπε οι ΗΠΑ να αναμειχθούν ή όχι στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο ουσπειρώθηκε με μόνο σκοπό να νικηθεί η Ιαπωνία και οι Σύμμαχοί της του Αξονα.

Μνημείο του USS Arizona

Εθνική Υπηρεσία Πάρκων, Υπουργείο Εσωτερικών των ΗΠΑ

Το USS Arizona είναι η τελευταία κατοικία για πολλά από τα 1177 μέλη του πληρώματος που έχασαν τη ζωή τους στις 7 Δεκεμβρίου 1941. Το Μνημείο, μήκους 184 ποδών (περίπου 60 μέτρων), βρίσκεται πάνω από το μεσαίο μέρος του βυθισμένου πολεμικού και αποτελείται από τρία κυρίως τμήματα: την είσοδο και τις αίθουσες, ένα κεντρικό χώρο σχεδιασμένο για παρατήρηση και τελετές και το παρεκκλήσι στο μαρμάρινο τοίχο του οποίου είναι χαραγμένα τα ονόματα αυτών που σκοτώθηκαν στο Arizona.

Το μνημείο του USS Arizona δημιουργήθηκε από την επιθυμία (ακόμη από την εποχή του πολέμου) να δημιουργηθεί στο Περλ Χάμπορ κάποιο μνημείο για να τιμηθούν αυτοί που σκοτώθηκαν στην επίθεση. Υπήρχαν πολλές προτάσεις για ένα τέτοιο μνημείο ήδη από το 1943, αλλά μόλις το 1949 άρχισαν να γίνονται οι πρώτες ενέργειες για την δημιουργία του όταν η κυβέρνηση της Περιοχής της Χαβάης συνέστησε την Επιτροπή Ηρώων του Πολέμου στον Ειρηνικό. (Pacific War Memorial Commission).

Τα πρώτα βήματα έγιναν το 1950 όταν ο ναύαρχος Arthur Radford, Commander-in-Chief, Pacific (CINCPAC), διέταξε να

τοποθετηθεί ένας ιστός σημαίας πάνω από το βυθισμένο πολεμικό. Στην ένατη επέτειο της επίθεσης μία αναμνηστική πλάκα τοποθετήθηκε στη βάση του ιστού.

Ο Πρόεδρος Dwight David Eisenhower που και ο ίδιος βοήθησε να επιτευχθεί η νίκη των Συμμάχων στην Ευρώπη κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ενέκρινε τη δημιουργία του μνημείου το 1958. Η κατασκευή

Απώλειες* της 7ης Δεκεμβρίου 1941

	ΗΠΑ	Ιαπωνία
Νεκροί		
Πολεμικό Ναυτικό	1998	64
Πεζοναύτες	199	
Στρατός Ξηράς	233	
Πολίτες	48	
Τραυματίες		
Πολεμικό Ναυτικό	710	άγνωστο
Πεζοναύτες	69	
Στρατός Ξηράς	364	
Πολίτες	35	
Πλοία		
Βυθίστηκαν ή προσάραξαν	12	5
Υπέστησαν Ζημιές	9	
Αεροσκάφη		
Καταστράφηκαν	164	29
Υπέστησαν Ζημιές	159	74

* οι αριθμοί είναι υπό αναθεώρηση

του κτιρίου αποπερατώθηκε το 1961 με κρατικά κονδύλια τα οποία είχε εγκρίνει το Κογκρέσο και με δωρεές. Το μνημείο εγκαινιάστηκε το 1962.

Σύμφωνα με τον αρχιτέκτονα Alfred Preis, το σχέδιο του Μνημείου "χαμηλότερο στο μέσο και ψηλότερο στις άκρες, συμβολίζει την αρχική ήττα και την τελική νίκη το συνολικό αποτέλεσμα είναι μία έκφραση γαλήνης. Τόνοι λύπης παραλήφθηκαν για να επιτρέψουν στον καθένα να αναλογιστεί τις προσωπικές του αντιδράσεις. τα βαθύτερά του αισθήματα."

Αντίθετα με την κοινή πεποίθηση το USS Arizona δεν έχει αντικατασταθεί στον στόλο από πλοίο με το ίδιο όνομα. Σαν εξαιρετική προσφορά στο πλοίο και το χαμένο πλήρωμά του, η σημαία των ΗΠΑ βρίσκεται στον ιστό του κομένου καταρτιού του πλοίου. Το μνημείο του Arizona είναι το

μνημείο όλου του στρατιωτικού προσωπικού που χάθηκε στην επίθεση στο Pearl Harbor.

Το Κέντρο Επισκεπτών και το USS Arizona βρίσκονται μέσα στα όρια της Ναυτικής Βάσης του Pearl Harbor και (βάσει συμφωνίας με το Πολεμικό Ναυτικό) η Υπηρεσία Εθνικών Πάρκων έχει τη φροντίδα λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων.

Κέντρο Επισκεπτών

Το Κέντρο Επισκεπτών είναι ο απαραίτητος πρώτος σταθμός για καθέναν που σκοπεύει να επισκεφθεί το μνημείο. Βρίσκεται στην ακτή, απέναντι από το Pearl Harbor, πλάι στον αυτοκινητόδρομο 99 (Kamehameha Highway) περίπου 45 λεπτά δυτικά του Waikiki. Το Κέντρο Επισκεπτών ολοκληρώθηκε το 1980, και τα έξοδα κατασκευής του καλύφθηκαν με συνδυασμό οικονομικής βοήθειας από την κυβέρνηση και ιδιωτικών προσφορών, που συνέλεξε το Τμήμα 46 της Ενώσεως Εφεδρών του Στόλου (Fleet Reserve Association). Υπάρχει χώρος για δωρεάν στοθμευσι για 150 αυτοκίνητα.

Το πρόγραμμα ξενάγησης, για το οποίο διανέμονται δωρεάν εισιτήρια στο Κέντρο Επισκεπτών αποτελείται από μία σύντομη ομιλία από έναν υπάλληλο της Υπηρεσίας Εθνικών Πάρκων, που την ακολουθεί ένα 20-λεπτο ντοκυμανταίρ για την επίθεση στο Pearl Harbor. Αμέσως μετά την προβολή ο ξεναγός οδηγεί τους επισκέπτες στην προκυμαία, όπου επιβιβάζονται σε πλοιάριο του Πολεμικού Ναυτικού που τους πηγαίνει στο Μνημείο. Όλοι οι επισκέπτες αποβιβάζονται στο Μνημείο και έπειτα επιστρέφουν με το ίδιο πλοιάριο.

Οι επισκέπτες είναι ελεύθεροι να επισκεφθούν το Μουσείο και το Βιβλιοπωλείο της "Ενώσεως Μουσείου-Μνημείου Arizona". Στο χώρο του μνημείου υπάρχει επίσης μικρό εστιατόριο, ένας κεντρικός υπαίθριος χώρος, τουαλέτες και χώροι γραφείων. Πίσω από τις Πληροφορίες βρίσκεται αναρτημένη ελαιογραφία του Arizona διαστάσεων 16 επί 50 πόδια (περίπου 5 επί 16 μέτρα), έργο του John Charles Roach. Ο μικρός κήπος πίσω από το

Κέντρο Επισκεπτών έχει εξαιρετική θέα προς το νησί Ford και το Battleship Row.

Μεταφορά προς το Μνημείο

Για όσους δεν διαθέτουν ιδιωτικό αυτοκίνητο, υπάρχουν πολλές εναλλακτικές λύσεις για μεταφορά με λεωφορείο: οι αστικές συγκοινωνίες της Honolulu σταματούν τακτικά στο Κέντρο Επισκεπτών, ενώ αφετηρία τους είναι το Waikiki. Η λεωφορειακή γραμμή αρ. 20 είναι η συντομότερη. Άλλη εμπορική εταιρεία μεταφορών στο Waikiki οργανώνει δρομολόγια μ' επιστροφή προς το Κέντρο Επισκεπτών και διάφορες άλλες εταιρείες που οργανώνουν ξεναγήσεις περιλαμβάνουν το Μνημείο στα δρομολόγια τους. Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο τηλ 422-0561.

Γενικές Πληροφορίες

- ① Το Κέντρο Επισκεπτών είναι ανοικτό κάθε μερα από τις 7:30 π.μ. ως τις 5 μ.μ. Το τελευταίο πρόγραμμα ξεναγήσεων αρχίζει στις 3 μ.μ. Το Κέντρο Επισκεπτών είναι κλειστό την Ημερά των Ευχαριστιών, την ημέρα των Χριστουγέννων και την Πρωτοχρονιά.
- ① Δεν γίνονται κρατήσεις θέσεων. Όλες οι ξεναγήσεις είναι δωρεάν και προσφέρονται με σειρά προτεραιότητας.
- ① Απαγορεύεται το κάπνισμα, το ποτό και το φαγητό στις δύο αίθουσες προβολής του Κέντρου Επισκεπτών, στο πλοιάριο και στο Μνημείο.
- ① Τιμολογή (όπως φωτογραφικές μηχανές και τσάντες) πρέπει να φυλάγονται προσεκτικά ή να ασφαρίζονται.
- ① Για περισσότερες πληροφορίες τηλεφωνήστε στο (808) 422-0561 ή το (808) 422-2771 ή γράψτε στην διεύθυνση The Superintendent, USS Arizona Memorial, 1 Arizona Memorial Place, Honolulu, Hawaii 1 96818-3145.